„ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Nr. 304 Duminică 5 Noembrie 1939
12 Pagini P IIII

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

ECHILIBRUL

S'a vorbit despre sporirea tarifelor autobuzelor din Capitală. Un comunicat însă desluşeşte că, în urma unei examinări mai amănunțite a chestiunei, s'a renunțat.

Faptul, pe de o parte, dovedeşte grija pusă de cea mai importantă întreprindere de transport de călători de a cruța publicul de sporuri atâta vreme cât îi este cu putință; pe de altă parte, dovedeşte că multe urcări de prețuri ar putea fi evitate, dacă s'ar proceda cu aceiaşi preocupare de mijloacele şi nevoile obşteşti.

Este adevărat că fluctuațiunilor economice se datoreşte mai presus de toate nestabilitatea prețurilor şi variațiunea lor, cu minime excepții, vecinic în urcare. Dar este tot atât de adevărat că în multe privințe acele fluctuațiuni servesc ca prilejuri de scumpire într'o măsură mai mare decât cea raţională.

Şi dacă populațiunile, încredințate că nu se poate ține piept conjuncturilor mai tari decât voința omenească, consimt în fața sporurilor îndreptățite, ele socotesc pe cele contrarii ca un abuz, cu atât mai inoportun cu cât este mai accentuat.

Este desigur o operațiune dintre cele mai grele stabilirea unui echilibru între prețurile generale, întrucât intervin elemente determinante, nenumărate şi neprevăzute, cu caracter economic şi financiar, fără să mai vorbim despre cele datorite crizelor internaționale. Dar este tot atât de sigur că s'ar putea obține o proporție mai echitabilă între mijloacele şi prețurile de achizițione, dacă s'ar ajunge la o eficacitate mai întinsă şi mai adâncă a armelor întrebuințate contra speculei.

Există nenumărate produse, naturale sau fabricate, al căror cost progresiv este admisibil pentru instinctul maselor consumatoare din cauza raritații, a greutăților şi a cheltuelilor vizibil şi irezistibil crescânde. Există între altele, cel puțin tot atât de numeroase, ale căror prețuri devin cu adevărat exorbitante din cauza lipsei unei baze reale.

Orice încercări de justificare a acestora din urmă se năruesc în fața realităților fără replică. Când produse de calitate identică se desfac cu prețuri simțitor deosebite în aceleaşi locuri, cum s'ar putea tăgădui existența unor anomalii prielnice speculei cronice în raport cu deficitul de eficacitate al piedicilor ce i se opun?

Resfrânte într'o măsură mai redusă altădată, urcările de prețuri, de multe ori brusce şi cu salturi ciudate, se răsfrâng astăzi mai sensibil, cu deosebire asupra familiilor împovărate, asupra funcționarilor, pensionarilor şi în genere asupra tuturor acelora, ale căror mijloace de existență nu cresc paralel cu dificultățile întâmpinate în satisfacerea necesităților stricte.

Este nevoie de stabilirea unui echilibru cât mai echitabil şi mai prevăzător, poate imposibil prin sporirea celor dintâi, dar cu siguranță posibil prin raționarea celor din urmă.

Noua politică externă a Uniunii Sovietice

Raportul făcut de d. Molotov Sovietului Suprem al Uniunii republicilor sovietice, cu prilejul celei de-a cincea sesiuni extraordinare a acestuia, este de sigur una din cele mai importante manifestațiuni ale vieții internaționale dela isbucnirea războiului. Expunerea făcută de Președintele Consiliului Comisarilor Poporului conține o definiție precisă şi amănunțită a principiilor, metodelor şi obiectivelor noii politici externe sovietice şi aduce o serie de lămuriri prețioase la judecarea situației internaționale de astăzi.

De la 1934, data intrării U. R.S.S., în Ligă până în primăvara lui 1939, data plecării d-lui Litvinov, Uniunea Sovietică a practicat politica securității colective şi chiar după această, în timpul negocierilor tripartite dintre Soviete, Marea Britanie şi Franța asistența mutuală şi noțiunea de agresiune au alcătuit baza de căpetenie a acelor discuțiuni neisbutite.

Pactul dela Moscova între Germania şi U.R.S.S., la sfârşitul lui August, şi isbucnirea războiului european, la începutul lui Septembrie, au schimbat în mod fundamental situația internațională. Făcând această observație, d. Molotov constată că „unele din formulele vechi, de care ne serviam încă de curând şi cu care mulți oameni se obişnuiseră, sunt acum vizibil perimate şi deci de aci înainte impracticabile. Trebue să se înțeleagă acest lucru spre a se evita erori grosolane, în aprecierea noii situații politice din Europa. Se ştie de exemplu că, în ultimele luni, noțiuni ca „agresiune" şi „agresor" au primit un nou conținut concret. Ele au câştigat un sens nou".

Această constatare esențială serveşte d-lui Molotov pentru a explica pe deoparte politica nouă de apropiere de Germania şi atitudinea critică față de Marea Britanie şi Franța, în ce priveşte obiectivele lor de război; pe de altă parte, ea pune definitiv capăt vechii politici de siguranță colectivă, pe care o înlocueşte cu noua politică sovietică a mâinilor libere, politică realistă a intereselor Uniunii.

Două idei de căpetenie se desprind, în cadrul acestei politici noi, din cuprinzătoarea expunere a d-lui Molotov: ideia de neutralitate în raporturile cu beligeranții; ideia de securitate în raporturile cu vecinii.

Autorul raportului analizează în amănunte, sub aspectul neutralității, poziția Sovietelor în legătură cu Germania, Marea Britanie şi Franța, iar, sub aspectul securității, face o detaliată expunere asupra motivelor intrării în Polonia şi împărțirii acesteia, ca şi a pactelor de asistență încheiate cu țările balte, asupra negocierilor cu Finlanda şi Turcia şi asupra situației din Extremul Orient.

Vom reține pentru un moment acest prim capitol al expunerii d-lui Molotov: neutralitatea în raporturile cu Puterile beligerante. „Pactul de neagresiune între U.R.S.S. şi Germania, precizează Președintele Consiliului Uniunii Sovietice, ne obligă la neutralitate, în cazul, în care Germania ar fi participat la un război. Am aplicat această atitudine cu spirit de continuitate şi intrarea trupelor noastre, începută la 17 Septembrie, pe teritoriul fostei Polonii, nu o contrazice de fel. Ajunge să amintim că la aceiaşi dată de 17 Septembrie, guvernul sovietic remitea tuturor Statelor, cu care este în relații diplomatice, o notă specială, în care se declara că U.R.S.S. va continua şi în viitor politica de neutralitate față de ele".

Neutralitatea este în funcțiune de un război actual

(Continuare in pagina 2-a)

Parastasul dela Curtea de Argeş

Familia, rudele, membrii guvernului şi reprezentanții autorităților, în fața mormântului fostului prim-ministru Armand Călinescu, cu prilejul parastasului de Joi
(Darea de seamă în corpul ziarului)

Consiliul de miniştri de Joi a luat importante hotărâri

Măsuri pentru împiedicarea speculei produselor alimentare.— Păsuiri la plata impozitelor datorate de concentrați.— Legea învățământului agricol va fi modificată

Un consiliu de miniştri s'a ținut Joi, la ora 18, sub președinția d-lui consilier regal Const. Argetoianu, președintele consiliului.

CONTRA SPECULEI

D. Const. Argetoianu, a adus la cunoştința consiiiului măsurile ce urmează a fi luate pentru a împiedeca scumpirea vieții.

D-sa socoteşte fenomenele manifestate pe piața internă ca o manifestare accidentală datorită trecerii dela un regim al comerțului exterior la altul. Normalizarea se poate aştepta către sfârşitul lunei Noembrie. Până atunci trebue luate măsuri de stăvilire contra ridicării de prețuri a unor articole de produs intern a căror scumpire nu este justificată.

D-nii miniştri ai economiei naționale, internelor şi agriculturii şi domeniilor au fost însărcinați a lua o serie întreagă de măsuri practice pentru a împiedeca specula produselor alimentare.

PASUIRI LA PLATA IMPOZITELOR

D. președinte al consiliului a propus a se lua măsuri de păsuire la plata impozitelor datorate de concentrați şi în special profesioniştii intelectuali.

Consiliul a aprobat această propunere.

PROBLEME AGRICOLE

D. N. Cornățeanu, ministrul agriculturii şi domeniilor a propus modificarea legii învățământului agricol.

Consiliul a decis ca problema învățământului profesional să facă obiectul unui proect unic ce urmează a se alcătui la ministerul educației naționale cu colaborarea ministerelor agriculturei şi domeniilor, muncei şi economiei naționale.

D. ministru Cornățeanu a supus consiiiului un proect de modificare a legii pescuitului.

Consiliul a aprobat luarea în considerație a acestui proect.

D. ministru N. Cornățeanu a propus modificarea unor articole din legea de organizare a agriculturei referitoare la muncile şi învoirile agricole.

Consiliul a aprobat.

S'a luat în discuție chestiunea importului de tractoare, garnituri de treerat şi sămănători.

Consiliul însărcinează pe d-nii miniştri de finanțe şi agriculturii şi domeniilor pentru a propune măsurile necesare.

ORGANIZAREA MINISTERULUI SANATAȚII

D. general dr. N. Marinescu, ministrul sănătății, a expus consiiiului principiile proectului de lege pentru organizarea ministerului sănătății şi asistenței sociale.

Consiliul a admis luarea în considerație a acestui proect.

*

Şedința a luat sfârşit la orele 20.

Conversațiile comerciale ale Angliei cu țările balcanice şi cu U.R.S.S.

Londra, 2 (Rador). — *In şedința de Joi a Camerei Comunelor, d. Stanley, ministrul comerțului, răspunzând la o întrebare, a declarat că guvernul englez duce actualmente conversații cu reprezentanții țărilor balcanice cu scopul de a menține şi dacă este posibil de a extinde comerțul reciproc.*

D. Stanley a declarat apoi că deocamdată nu poate da precizări.

Mai mulți deputați stăruind ca să se facă o declarație cu privire la relațiile comerciale cu U.R.S.S., d. Stanley a spus că nu are nimic de adăugat la declarațiile făcute anterior. Nu încape nici o îndoială că guvernul vrea să îmbunătățească relațiile comerciale cu diferitele țări. Nu se vor publica însă statistici comerciale în această privință, deoarece asemenea date ar putea fi folosite de inamic.

Catastrofă

produsă de răsturnarea unui ferry-boat

Tokio, 2 (Rador). — Un ferry-boat s'a răsturnat la gurile fluviului Agano, în provincia Nigata.

Peste 80 de persoane s'au înecat. Până acum nu au putut fi aduse la mal decât 21 de cadavre.

In corpul ziarului:

Declarațiile d-lor Chamberlain şi Halifax

Camera Statelor-Unite a votat ridicarea embargoului pe arme

Washington, 2 (Rador). — Camera Reprezentanților a respins cu 244 voturi contra 179 amendamentul Vorys, recomandând menținerea embargoului asupra armelor şi munițiilor, făcându-se excepții numai pentru avioanele neînarmate.

*

Washington, 2 (Rador). — Camera Reprezentanților a votat ridicarea ambargoului pe arme.

Votul a fost obținut prin respingerea amendamentului Stanley cu 242 de voturi contra 181.

Delegații Camerii şi Senatului se vor reuni Vineri spre a întocmi textul final al legi neutraltății.

*

Washington, 2 (Rador). — Inainte de respingerea amendamentului Vorys, guvernul obținuse o primă victorie în Cameră, când membrii ei respinsese cu 288 de voturi contra 196 amendamentul Wolcott, care cerea să se interzică Băncilor de rezervă federale să acorde credite pentru exportul în țările beligerante.

CURIER LONDONEZ

Şezători la Buckingham Palace pentru confecționarea bandajelor

Vestea că regina Elisabeth a organizat împreună cu doamnele de la curte şi cu soțiile funcționarilor de la Buckingham Palace o serie de şezători în timpul cărora se confecționează bandaje şi diverse articole pentru soldați, nu a surprins pe acei cari îşi amintesc de inițiativa pe care familia regală engleză a luat-o totdeauna în asemenea întreprinderi.

In ultimul război, atât regina Mary cât şi prințesa regală au luat o parte activă la organizarea operelor care aveau de scop asigurarea confortului trupelor şi îngrijirea răniților în spitale.

Regina Elizabeth, — pe atunci Lady Elizabeth Bowes-Lyon, — a adus un prețios concurs la Glamis Castle, — reşedința familiei sale din Scoția, care fusese transformată în spital.

La Balmoral, unde prințesa Elizabeth şi sora sa prințesa Margaret Rose vor sta în tot timpul războiului, doamnele din personalul castelului se ocupă cu confecționarea bandajelor.

Moştenitoarea tronului e destul de mare spre a lucra în mod efectiv, pe când mica prințesă Margaret Rose, — sub ochii vigilenți ai sorei sale mai mari, — e pusă la o sarcină mai uşoară şi anume îi se dă să strângă în rulouri bandajele confecționate.

CARȚILE ŞI RAZBOIUL

Ce citeşte Londra după şapte săptămâni de război? Cu această întrebare în minte am vizitat acum câteva zile, câțiva editori şi librari.

Răspunsul a fost pe cât de interesant pe atât de îmbucurător.

Mă aşteptam să aflu că cele mai populare cărți erau cele de un gen mai uşor, nuvele romantice, romane detective, lucrări de astrologie populară şi alte forme de „literatură refugiu". De fapt, editorii preziseseră la

(Continuare in pag. 2-a)

Regina Elisabeth (×) şi doamnele din personalul Palatului Buckingham lucrând pentru soldați

Presa germană continuă să comenteze discursul d-lui Molotov şi examinează declarațiile d-lui Ismet Inonu

Prin telefon, dela corespondentul nostru particular

Berlin, 2. — Stagnarea în care pare să fi ajuns războiul nu poate fi mai bine demonstrată ca prin faptul că luptele aeriene au încetat complet, cu toate că săptămâna trecută cercurile bine informate din Berlin afirmau să se va ajunge la o vie activitate a aviației.

Aceeaş tăcere ca pe fronturile de luptă s'a produs şi pe câmpul de luptă politic în ceeace priveşte temele cărora Germania le-a acordat totdeauna o deosebită atenție.

Dacă presa germană continuă să comenteze declarațiile d-lui Molotov, aceasta arată pe de o parte importanța ce se atribue discursului dela Moscova, iar pe de altă parte că declarațiile președintelui Turciei au adus noui elemente în discuție.

Trebue spus dela început că Germania şi-a menținut punctul ei de vedere şi criticile de mai înainte față de pactul anglo-franco-turc. Aceasta reese şi din faptul că unele cercurile politice avertizează Rusia să păstreze „o neîncredere atentă şi fermă", mai ales că Anglia continuă să aprecieze numai din punct de vedere militar pactul anglo-franco-turc.

In schimb, există şi unele constatări mai conciliante, cum ar fi comentariile ziarului „Voelkischer Beobachter", care spune că „declarațiile președintelui Turciei au fost primite pretutindeni cu atenție şi în special acolo unde există o adevărată voință pentru o restabilire cât mai urgentă a păcii".

Intr'un alt articol împotriva Angliei, „Voekischer Beobachter" atacă şi America, acuzând Statele Unite că ar fi singura mare putere care „nu a înțeles că se află pe calea cea mai bună de a contribui la dorința Angliei de a prelungi războiul".

Comentariile presei germane asupra declarațiilor d-lui Molotov arată indignarea produsă de concluziile Londrei şi Parisului, care afirmă că discursul dela Moscova nu a adus ceeace aştepta Germania şi anume „fapte de natură militară".

„Berlin Boersenzeitung" respinge aceste afirmații.

Ziarul vorbind mai departe de încercările pe cari le-au făcut marile puteri în timpul verii, spre a câştiga de partea lor Rusia, subliniază că totul s'a desfăşurat altfel decât a crezut Londra şi Parisul, deoarece acordul germano-sovietic a distrus toate planurile de război politic şi economic ale puterilor occidentale.

CRONICA RĂZBOIULUI NAVAL

FORȚELE AERIENE CONTRA NAVELOR DE RĂZBOI

de vice-amiral I. BĂLĂNESCU

Problema eficacității forțelor aeriene în comparație cu flotele de război în operațiunile maritime, a format un subiect de multă îngrijorare în Anglia acum câți-va ani cu prilejul unei campanii întreprinsă în presa engleză de Lordul Rothermere. Tema acestei campanii, sprijinită de cunoscutul lord, era credința acestuia că forțele aeriene pot lua locul flotei de război britanice, în toate misiunile apărării teritoriului şi coloniilor. Pentru a combate această teorie, care aducea o revoluție în toate principiile strategiei navale şi planurilor de operațiuni pe temeiile cărora Anglia sprijinea întreaga siguranță şi existență a imperiului şi coloniilor, viceamiralul Domville a desvoltat o conferință documentată înaintea tuturor personalităților marcante civile, militare şi navale şi a dovedit că teza lordului Rothermere este complet eronată şi primejdioasă. In sprijinul ideilor sale viceamiralul Domville a făcut un sugestiv tablou al misiunilor puterii maritime în apărarea teritoriului, pentru protecția traficului oceanic şi permanenta stăpânire a comunicațiilor mării între metropolă şi colonii, misiuni cari nu pot fi îndeplinite decât de unitățile flotei de război, iar nu de avioane şi hidroavioane, limitate în raza de acțiune pe zone atât de vaste, nesigure din cauza intemperiilor atmosferice şi încă fragile prin natura construcțiilor. Această conferință şi alte păreri autorizate în presă, au avut darul să liniştească opinia

(Continuare in pag. 2-a)

Unul din hidroavioanele germane care a fost doborît după ce a luat parte la un recent atac contra vaselor engleze
In cliseu se vede echipagiul hidroavionului, gata să pună în funcție barca de cauciuc. Echipagiul a fost făcut prizonier de un distrugător englez